

Seznam citovaných pramenů a překladů

- Ambrosius, *De virginibus libri tres*, vyd. E. Cazzaniga, Torino 1948.
- Ambrosius, *Epistolae in duas classes distributae* (PL 16,875–1289).
- Athanasios, *Vie d' Antoine. Vita Antonii*, vyd. G. Bartelink, Paris 1994 (SC 400).
- Augustin (Aurelius Augustinus), *Contra Faustum Manichaeum libri XXXIII* (PL 42,207–518).
- Augustin (Aurelius Augustinus), *De moribus Ecclesiae catholicae et de moribus Manichaeorum libri II* (PL 32,1309–1378).
- Basil z Caesareje, *Epistulae*, in: *Saint Basil. The Letters*, vyd. R. Deferrari, London – Cambridge 1926–1939.
- Biblia sacra iuxta vulgatam versionem*, vyd. R. Weeber – R. Gryson, Stuttgart 1994⁴.
- Cassianus (Iohannes Cassianus), *Conlationes*, vyd. M. Petschenig, Wien 1886 (CSEL 13).
- Cicero (M. Tullius Cicero), *De re publica*, vyd. K. Ziegler, Stuttgart 1969.
- Cyprianus (Th. Caecilius Cyprianus), *De habitu virginum* (PL 4,439–464).
- Cyprianus (Th. Caecilius Cyprianus), *Epistulae*, I–III, in: Cyprianus, *Opera*, III, 1–3, vyd. G. F. Diercks, Turnhout 1994–1999 (CCL 3b–d).
- Ennius (Quintus Ennius), *Ennianae poesis reliquiae*, vyd. J. Vahlen, Leipzig 1928.
- Filón z Alexandrie, *Quod omnis probus liber sit*, in: *Philonis Alexandrini opera quae supersunt*, VI, vyd. L. Crohn – P. Wendland, Berlin 1915.

Seznam pramenů

- Horatius (Q. Horatius Flaccus), *Carmina*, in: *Opera*, vyd. D. R. Shackleton Bailey, Stuttgart 1995³.
- Horatius (Q. Horatius Flaccus), *De arte poetica*, in: *Opera*, vyd. D. R. Shackleton Bailey, Stuttgart 1995³.
- Horatius (Q. Horatius Flaccus), *De arte poetica. O umění básnickém*, přel. D. Svobodová, Praha 2002.
- Horatius (Q. Horatius Flaccus), *Vavřín a réva*, přef. R. Mertlík – J. Pokorný, Praha 1972.
- Iosephus Flavius, *De bello Iudaico libri VII*, vyd. B. Niese, Berlin 1887–1895.
- Jan Zlatoústý (Ióannés Chrysostomos), *Adversus eos qui apud se habent virgines subintroductae* (PG 47,495–514).
- Jan Zlatoústý (Ióannés Chrysostomos), *Quod regulares feminae viris cohabitare non debeant* (PG 47,514–532).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Adversus Helvidium de perpetua virginitate beatae Mariae* (PL 23, 185–206).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Adversus Iovinianum* (PL 23,221–352).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Apologia contra Rufinum*, vyd. P. Lardet, Paris 1983 (SC 303).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Commentarius in Zachariam* (PL 25,1415–1540).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Contra Iohannem Hierosolymitanum* (PL 23, 335–396).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Contra Vigilantium* (PL 23,353–368).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Epistulae I-III*, vyd. J. Hilberg, Wien 1910–1918 (CSEL 54–56).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Eusebia Sofronia Hieronyma, kněze Stridoňana, o ustavičném panenství blah. P. Marie proti Helvidiovi kniha jedna*, přel. F. Bauer, in: *Časopis pro katolické duchovenstvo*, 18, 3, 1877, str. 161–178, 257–279.
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Liber de nominibus Hebraicis* (PL 23,771–858).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Listy svatého Eusebia Jeronýma, kněze a učitele církve. Část první. Listy od prvního do*

Seznam pramenů

- šedesátého čtvrtého dle pořadí časového, přel. A. L. Stríž, Stará Říše 1917.
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *O sv. Pavlovi, prvním poustevníku*, in: Jeroným, *Legendy o poustevnících*, přel. J. Šubr, Praha 2002.
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Vita Pauli primi eremitaie* (PL 23, 17–30).
- Jeroným (Eusebius Sofronius Hieronymus), *Vita Malchi monachi captivi* (PL 23,53–60).
- Klement Alexandrijský, *Stromata*, I–VI, vyd. O. Stählin, Berlin 1906 (GCS 15).
- Órigenés, *De principiis*, vyd. H. Crouzel – M. Simonetti, Paris 1978–1984 (SC 252, 253, 268, 269, 312).
- Orosius (Paulus Orosius), *Historiarum libri septem* (PL 31,663–1173).
- Palladios, *Historia Lausiaca* (PL 73, 1091–1218).
- Persius (Aules Persius Flaccus), *Satiry*, přel. J. Nováková, Praha 1990.
- Persius (Aules Persius Flaccus), *Saturae*, in: Persius and Juvenal, *Saturae*, vyd. W. V. Clausen, Oxford 1992.
- Platón, *Faidón*, in: Platón, *Euthyfrón, Obrana Sókrata, Kritón, Faidón, Kratylos, Theaitétos, Sofisté, Politikos*, přel. Fr. Novotný, Praha 2003.
- Platón, *Phaedo*, vyd. J. Burnet, in: *Platonis opera omnia*, I, Oxford 1905.
- Platón, *Phaedrus*, vyd. J. Burnet, in: *Platonis opera omnia*, II, Oxford 1910.
- Publilius Syrus, *Sententiae*, vyd. J. W. Duff – A. M. Duff, in: *Minor Latin poets*, London 1954.
- Rufinus (Tyrranius Rufinus), *Apologia contra Hieronymum*, in: *Tyrranii Rufini opera*, vyd. M. Simonetti, Turnhout 1961 (CCL 20).
- Řehoř z Nyssy, *De virginitate* (PG 46,317–416).
- Stoicorum veterum fragmenta*, III, vyd. J. Arnim, Leipzig – Berlin 1923.

Seznam pramenů

- Terentius (P. Terentius Afer), *Comoediae*, vyd. K. Dziatzko, Leipzig 1913.
- Terentius (P. Terentius Afer), *Komedie*, přel. V. Bahník (dosud nevydáno).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *Ad martyras*, vyd. A. Quacquarelli, Roma 1963.
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *Ad uxorem*, vyd. E. Kroymann, in: *Opera*, I, Turnhout 1994 (CCL 1).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *Apologeticum – Verteidigung des Christentums. Lateinisch und Deutsch*, vyd. a přel. C. Becker, München 1992⁴.
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De anima*, vyd. J. H. Waszink, in: *Opera*, II, Turnhout 1954 (CCL 2).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De cultu feminarum*, vyd. E. Kroymann, in: *Opera*, I, Turnhout 1954 (CCL 1).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De exhortatione castitatis*, vyd. E. Kroymann, in: *Opera*, II, Turnhout 1954 (CCL 2).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De ieiunio adversus Psychicos*, vyd. A. Reifferscheid – G. Wissowa, in: *Opera*, II, Turnhout 1954 (CCL 2).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De monogamia*, vyd. E. Dekkers, in: *Opera*, II, Turnhout 1954 (CCL 2).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De praescriptione haereticorum*, vyd. R. F. Refoulé, in: *Opera*, I, Turnhout 1954 (CCL 1).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De resurrectione mortuorum*, vyd. J. W. Ph. Borleffs, in: *Opera*, II, Turnhout 1954 (CCL 2).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *De virginibus velandis*, vyd. E. Dekkers, in: *Opera*, II, Turnhout 1954 (CCL 2).
- Tertullianus (Q. Septimius Florens Tertullianus), *Les spectacles. De spectaculis*, vyd. a přel. M. Turcan, Paris 1986 (SC 332).
- Vergilius (P. Vergilius Maro), *Aeneis*, in: *Vergilius, Opera*, vyd. O. Ribbeck, Hildesheim 1966.

Literatura

- Vergilius (P. Vergilius Maro), *Aeneis*, přel. O. Vaňorný, Praha 1970.
- Vergilius (P. Vergilius Maro), *Eclogae*, in: Vergilius, *Opera*, vyd. O. Ribbeck, Hildesheim 1966.
- Vergilius (P. Vergilius Maro), *Georgica*, in: Vergilius, *Opera*, vyd. O. Ribbeck, Hildesheim 1966.
- Vergilius (P. Vergilius Maro), *Zpěvy pastýřské*, přel. O. Vaňorný, in: *Písně pastvin a lesů*, Praha 1977.
- Vergilius (P. Vergilius Maro), *Zpěvy rolnické*, přel. O. Vaňorný, in: *Písně pastvin a lesů*, Praha 1977.

Literatura

- Adkin, N., *On Some Figurative Expressions in Jerome's 22nd Letter*, in: *VChr* 37, 1983, str. 36–42.
- Adkin, N., *Some Notes on the Content of Jerome's Twenty-Second Letter*, in: *RFIC* 112, 1984, str. 287–298.
- Allen, M., *The Martyrdom of Jerome*, in: *J ECS* 3, 1995, str. 211–213.
- Antin, R., *Essai sur saint Jérôme*, Paris 1951.
- Antin, R., *Recueil sur saint Jérôme*, Bruxelles 1968 (*Collection Latomus* 95).
- Arjava, A., *Jerome and Women*, in: *Arctos*, 23, 1989, str. 5–18.
- Arjava, A., *Women and Law in Late Antiquity*, Oxford 1996.
- Bodin, Y., *Saint Jérôme et l'Église*, Paris 1993.
- Bowersock, G. W. – Brown, P. – Grabar, O. (vyd.), *Late Antiquity. A Guide to the Postclassical World*, Cambridge (Mass.) – London 1999.
- Brown, D., *Vir trilinguis: A Study in the Biblical Exegesis of Saint Jerome*, Kampen 1992.
- Brown, P. R. L., *Aspects of the Christianization of the Roman Aristocracy*, in: *JRS* 51, 1961, str. 1–11.

- Brown, P. R. L., *Tělo a společnost. Muži, ženy a sexuální odříkání v raném křesťanství*, přel. E. Lajkepová, Brno 2000.
- Cameron, A., *Virginity as Metaphor: Women and the Rhetoric of Early Christianity*, in: A. Cameron (vyd.), *History as Text. The Writing of Ancient History*, London 1989, str. 181–205.
- Cameron, A., *Christianity and the Rhetoric of Empire. The Development of Christian Discourse*, Berkeley – Los Angeles – London 1991.
- Campbell, G. S., *St. Jerome's Attitude towards Marriage and Woman*, in: *American Ecclesiastical Review*, 143, 1960, str. 310–320, 384–394.
- Campenhausen, H. von, *Lateinische Kirchenväter*, Stuttgart – Berlin – Köln – Mainz 1986⁶.
- Cavallera, F., *Saint Jérôme. Sa vie et son œuvre*, I–II, Louvain – Paris 1922.
- Clark, E. A. – Richardson, H., *Women and Religion. A Feminin Sourcebook of Christian Thought*, New York 1977, str. 53–68.
- Clark, E. A., *Jerome, Chrysostom, and Friends. Essays and Translations*, New York – Toronto 1979.
- Clark, E. A., *Ascetic Piety and Woman Faith: Essay on Late Ancient Christianity*, New York – Toronto 1986.
- Clark, E. A., *Reading Asceticism. Exegetical Strategies in Early Christian Rhetoric of Renuntiation*, in: *Biblical Interpretation*, 5, 1997, str. 82–105.
- Clark, E. A., *Reading Renuntiation. Asceticism and Scripture in Early Christianity*, Princeton 1999.
- Clark, G., *Woman in Late Antiquity: Pagan and Christian Lifestyles*, Oxford 1993.
- Conring, B., *Hieronymus als Briefschreiber. Ein Beitrag zur spätantiken Epistolographie*, Tübingen 2001.
- Consolino, F. E., *Modelli di comportamento e modi di santificazione per l'aristocrazia femminile d'Occidente*, in: A. Giardina (vyd.), *Società romana e impero tardoantico*, I, Bari 1986, str. 273–306.

- Cooper, K., *Insinuation of Womanly Influence. An Aspect of the Christianization of the Roman Aristocracy*, in: *JRS* 82, 1992, str. 150–164.
- Cooper, K., *The Virgin and the Bride. Idealized Womanhood in Late Antiquity*, Cambridge (Mass.) – London 1996, str. 68–115.
- Cox Miller, P., *The Blazing Body. Ascetic Desire in Jerome's Letter to Eustochium*, in: *J ECS* 1, 1993, str. 21–45.
- Crouzel, H., *Le thème du mariage mystique chez Origène et ses sources*, in: *Studia Missionalia*, 26, 1977, str. 35–57.
- Crouzel, H., *Mariage et divorce, célibat et caractère sacerdotaux dans l'Église ancienne*, Torino 1982.
- Crouzel, H., *Origène*, Paris 1985.
- Češka, J., *Zánik antického světa*, Praha 2000.
- Disselkamp, G., „*Christiani Senatus Lumina.*“ *Zum Anteil römischer Frauen der Oberschicht im 4. und 5. Jahrhundert an der Christianisierung der römischen Senatsaristokratie*, Bodenheim 1997.
- Dodds, E. R., *Pohané a křesťané ve věku úzkosti*, přel. M. Pokorný, Praha 1997.
- Dostálová, R. – Hošek, R., *Antická mystéria*, Praha 1997.
- Driver, S. D., *The Development of Jerome's View on the Ascetic Life*, in: *RThAM* 62, 1995, str. 44–70.
- Drijvers, J. W., *Virginity and Asceticism in Late Roman Western Elites*, in: J. Blok – M. Mason (vyd.), *Sexual Asymmetry*, Amsterdam 1987, str. 241–273.
- Dumm, D., *The Theological Basis of Virginity According to St. Jerome*, Latrobe (Pa.) 1961.
- Dunn, M., *The Emergence of Monasticism. From the Desert Fathers to the Early Middle Ages*, Oxford 2000.
- Edwards, M. – Goodman, M. – Price, S., *Apologetics in the Roman Empire. Pagan, Jews, and Christian*, Oxford 1999.
- Elm, S., *Virgins of God: The Making of Asceticism in Late Antiquity*, Oxford 1994.
- Feichtinger, B., *Apostolae apostolorum. Frauenaskese als Befreiung und Zwang bei Hieronymus*, Frankfurt am Main 1995.

- Feichtinger, B., *Zäsuren, Brüche, Kontinuitäten. Zur aristokratischen Metamorphose des christlichen Askeseideals am Beispiel des Hieronymus*, in: *WSt* 110, 1997, str. 187–200.
- Frend, W. H. C., *Religion Popular and Unpopular in the Early Christian Centuries*, London 1976.
- Frend, W. H. C., *The Rise of Christianity*, London 1984.
- Fuhrmann, M., *Rom in der Spätantike. Porträt einer Epoche*, Zürich 1994.
- Fürst, A., *Hieronymus. Askese und Wissenschaft in der Spätantike*, Freiburg – Basel – Wien 2003.
- Grimm, V. E., *From Feasting to Fasting, the Evolution of a Sin. Attitudes to Food in Late Antiquity*, London – New York 1996.
- Grützmacher, G., *Hieronymus. Eine biographische Studie zur alten Kirchengeschichte*, I–III, Berlin 1901–1908 (reprint Aalen 1969).
- Guillamont, A., *Le nom des „agapètes“*, in: *VChr* 23, 1969, str. 30–37.
- Hagendahl, H., *Latin Fathers and the Classics: A Study on Apologists, Jerome and other Christian Writers*, Göteborg 1958.
- Hawel, P., *Das Mönchtum im Abendland. Geschichte, Kultur, Lebensform*, Freiburg – Basel – Wien 1993.
- Heller, J., *Výkladový slovník biblických jmen*, Praha 2004.
- Heussi, K., *Der Ursprung des Mönchtums*, Tübingen 1936.
- Hinson, E. G., *Woman Biblical Scholars in the Late Fourth Century. The Aventine Circle*, in: *StPatr* 33, 1996, str. 319–324.
- Horn, J., *Tria sunt in Aegypto genera monachorum. Die ägyptischen Bezeichnungen für die „dritte Art“ des Mönchtums bei Hieronymus und Johannes Cassianus*, in: H. Behlmer (vyd.), *Querentes scientiam. Festgabe für W. Westendorf zu seinem 70. Geburtstag*, Göttingen 1994, str. 63–82.
- Hughes, L., *The Christian Church in the Epistles of St. Jerome*, London 1923.
- Hunter, D. G., *Helvidius, Jovinian, and the Virginity of Mary in Late Fourth-Century Rome*, in: *JECS* 1, 1993, str. 47–71.
- Hunter, D. G., *The Virgin, the Bride, and the Church. Reading Psalm 45 in Ambrose, Jerome and Augustine*, in: *ChH* 69, 2000, str. 281–303.

- Kamesar, A., *Jerome, Greek Scholarships, and the Hebrew Bible. A Study of the Questiones Hebraicae in Genesim*, Oxford 1993.
- Kasper, W. (vyd.), *Lexikon für Theologie und Kirche*, I–XI, Freiburg – Basel – Rom – Wien 1993–2001³.
- Kelly, J. N. D., *Jerome: His Life, Writings and Controversies*, London 1975.
- Kitzler, P., *Tertullianus: demytizace osobnosti a protipohanská polemika v De spectaculis*, in: *Tertullianus, O hrách*, přel. P. Kitzler, Praha 2004, str. 7–87.
- Klauser, T. et alii, *Reallexikon für Antike und Christentum*, Stuttgart 1950–.
- Krumeich, Ch., *Hieronymus und die christlichen feminae clarissimae*, Bonn 1993.
- Labriolle, P. de, *Le „mariage spirituel“ dans l'antiquité chrétienne*, in: *Revue historique*, 137, 1921, str. 204–225.
- Lang, A., *Otec pouště sv. Jeroným. Profil umělecké jeho osobnosti*, Olomouc 1920.
- Laurence, P., *Jérôme et le nouveau modèle féminin. La conversion à la „vie parfaite“*, Paris 1997.
- Laurence, P., *L'implication des femmes dans l'hérésie. Le jugement de saint Jérôme*, in: *REAug* 44, 1998, str. 241–267.
- Laurence, P., *Ivresse et luxure féminines. Les sources classique de Jérôme*, in: *Latomus*, 57, 1998, str. 885–889.
- Laurence, P., *Les pèlerinages des Romaines sous le regard de saint Jérôme*, in: *REL* 76, 1998, str. 226–240.
- Lawrence, C. H., *Medieval Monasticism. Forms of Religious Life in Western Europe in the Middle Ages*, London – New York 1984.
- Layton, R. A., *Plagiarism and Lay Patronage of Ascetic Scholarship. Jerome, Ambrose and Rufinus*, in: *J ECS* 10, 2002, str. 489–522.
- Letsch-Brunner, S., *Marcella – Discipula et Magistra. Auf den Spuren einer römischen Christin des 4. Jahrhunderts*, Berlin – New York 1998.
- Lohse, B., *Askese und Mönchtum in der Antike und der alten Kirche*, München 1969.

- Lorenz, R., *Die Anfänge des abendländischen Mönchtums im 4. Jahrhundert*, in: *Zeitschrift für Kirchengeschichte*, 77, 1966, str. 1–61.
- Lössl, J., *Satire, Fiction and Reality in Jerome's Epistula 117*, in: *VChr* 52, 1998, str. 172–192.
- Macmullen, R., *Christianizing the Roman Empire AD 100–400*, New Haven 1984.
- Mirri, L., *Rapporto tra Continenza e matrimonio in S. Girolamo*, in: *Vox Patrum*, 19, 1999, str. 303–322.
- Mirri, L., *Girolamo e l'ascesi femminile. Dialogo spirituale e santità*, in: G. Mattenuzzi (vyd.), *La relazione uomo-donna in una prospettiva spirituale. Un percorso storico*, Bologna 2000, str. 13–23.
- Moreschini, C. – Menestrina, G. (vyd.), *Motivi letterari ed esegetici in Gerolamo. Atti del convegno tenuto a Trento il 5–7 dicembre 1995*, Brescia 1997.
- Nazzaro, A., *Intertestualità biblico-patristica e classica nell' Epistola 22 di Gerolamo*, in: C. Moreschini – G. Menestrina (vyd.), *Motivi letterari ed esegetici in Gerolamo, Atti del convegno tenuto a Trento il 5–7 dicembre 1995*, Brescia 1997, str. 197–221.
- Niessen, J., *Die Mariologie des heiligen Hieronymus*, Münster i. W. 1913.
- Ollivier, C., *Jérôme*, Paris 1993.
- Opelt, I., *Hieronymus' Streitschriften*, Heidelberg 1973.
- Petersen-Szemerédy, G., *Zwischen Weltstadt und Wüste. Römische Asketinnen in der Spätantike. Eine Studie zu Motivation und Gestaltung der Askese christlicher Frauen Roms auf dem Hintergrund ihrer Zeit*, Göttingen 1993.
- Quasten, J., *Patrology*, I–IV, Allen (Texas) 1995.
- Rebenich, S., *Hieronymus und sein Kreis: Prosopographische und sozialgeschichtliche Untersuchungen*, Stuttgart 1992.
- Rousseau, P., *Ascetics, Authority, and the Church in the Age of Jerome and Cassian*, Oxford 1978.
- Rousseau, P., *Learned Women and the Development of a Christian Culture in Late Antiquity*, in: *SO* 70, 1995, str. 116–147.
- Rousselle, A., *Porneia: On Desire and the Body in Antiquity*, Oxford 1988.

- Ruether, R., *Mothers of the Church: Ascetic Woman in the Late Patristic Age*, in: E. McLaughlin (vyd.), *Woman of Spirit: Female Leadership in the Jewish and Christian Tradition*, New York 1979, str. 71–98.
- Salzman, M. R., *Aristocratic Women. Conductors of Christianity in the Fourth Century*, in: *Helios*, 16, 1989, str. 207–220.
- Salzman, M. R., *How the West Was Won. The Christianization of the Roman Aristocracy in the West in the Years after Constantine*, in: C. Deroux (vyd.), *Studies in Latin Literature and Roman History*, VI, Bruxelles 1992, str. 451–479.
- Scourfield, J. H. D., *Notes on the Text of Jerome, Letters 1 and 107*, in: *CQ* 37, 1987, str. 487–497.
- Steininger, Ch., *Die ideale christliche Frau: virgo – vidua – nupta. Eine Studie zum Bild der idealen christlichen Frau bei Hieronymus und Pelagius*, St. Ottilien 1997.
- Šubrt, J., *Sv. Jeroným, volání pouště a legendy o poustevnících*, in: Jeroným, *Legendy o poustevnících*, přel. J. Šubrt, Praha 2002, str. 7–40.
- Testard, M., *Saint Jérôme. L'apôtre savant et pauvre du patriciat romain*, Paris 1969.
- Thesaurus Sancti Hieronymi*, Turnhout 1990–.
- Turcan, M., *Saint Jérôme et les femmes*, in: *BAGB* 1968, 259–272.
- Turcan, R., *Mithra a mithraismus*, přel. V. Sysalová, Praha 2004.
- Vidén, G., *St. Jerome on Femal Chastity. Subjugating the Elements of Desire*, in: *SO* 73, 1998, str. 139–157.
- Vogüé, A. de, *Histoire littéraire du mouvement monastique dans l'antiquité, I: Le monachisme Latin (356–385)*, Paris 1991.
- Vogüé, A. de, *Histoire littéraire du mouvement monastique dans l'antiquité, II: Le monachisme Latin (384–396)*, Paris 1993.
- Wiesen, D. S., *St. Jerome as a Satirist. A Study in Christian Latin Thought and Letter*, Ithaca, N. Y. 1964.
- Yarbrough, A., *Christianization in the Fourth Century: The Example of Roman Woman*, in: *ChH* 45, 1976, str. 149–165.
- Zöckler, O., *Hieronymus, sein Leben und Wirken aus seiner Schriften dargestellt*, Gotha 1895.